Universitätsbibliothek Paderborn

De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m] sacre pagine professoris

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

De septe[m] peccatis mortalib[us]. Et p[ri]mo oste[n]dit[ur] q[uod] p[...]cta sp[irit]ualia sunt maioris culpe peccatis carnalib[us].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

Visual Library

Hinc cupiẽs cõtra: mãdata cetera frãgit.
Demũ mãdatũ: nec rẽ cupies alienã.

Hec igit̃ ſunt q̃ occurrerũt ꝑ aliq̃li explanatiõe decẽ ꝑceptoꝝ diuine legis. Nũc ꝓo trãſeamus ad tractãdũ ſub breuibꝫ de ſeptẽ pctis mortalibꝫ.

De ſeptẽ peccatis mortalibꝫ. Et pmo oſtẽdit̃ ꝙ pctã ſpũalia ſunt maioris culpe peccatis carnalibꝫ.

Septem virtutes ↄ̃riant̃ ſeptẽ pctis

Septẽ vicia capitalia tam in genere q̃ꝫ in ſpecie ſunt pariter rememorãda ac diſcutiẽda: q꞉ cõtra ſingula vicia ſingule virtutes opponunt̃: vt inq̃t Iſido. in. ij. li. de ſum. bo. c. xxxvij. Ideo aduerſus impetꝰ vicioꝝ cõtrarijs virtutibꝫ pugnandũ eſt. Principaliũ aũt ſeptẽ vicioꝝ regina ꝛ mater ſupbia eſt: inq̃t Iſidorꝰ ibidẽ. Cui opponit̃ hũilitas: auaricie largitas: luxuria cordis mũdicia: iracũdie patiẽtia: inuidie charitas: gule abſtinẽtia: acidie vigilãtia. Et q꞉ teſte Leone papa vniuerſa vicia ꝑ cõtinentiã deſtruunt̃. Ideo quicq̃d auaricia ſitit: quicq̃d ſupbia ambit: q̃cq̃d luxuria cõcupiſcit: huiꝰ virtutis ſoliditate ſupat̃. Eſt ꝗ̃ cõſiderandũ ẜm Tho. in. i. ij. q. lxxiij. ar. v. ꝙ pctã ſpũalia ſunt maioris culpe q̃ꝫ pctã carnalia. ſ. gula ꝛ luxuria. qḋ nõ eſt ſic intelligendũ q̃ſi q̃dlibet pctm̃ ſpũale ſit maioris culpe q̃libet pctõ carnali. Sed q꞉ cõſiderata hac ſola differẽtia ſpũalitatis ꝛ carnalitatis grauiora ſunt ceteris paribꝫ triplici rõne. Primo ex parte ſubiecti: q꞉ pctã ſpũalia pertinẽt ad ſpũm: cuiꝰ eſt cõuerti ad deũ ꝛ ab eo auerti. Pctã vero carnalia cõſummant̃ in delectatiõe carnalis appetitus ad quẽ ꝑncipaliter pertinet ad bonũ corꝑale cõuerti. Et ideo pctm̃ carnale inq̃ꝫtũ hmõi plus habet de cõuerſione. Propter qḋ etiã eſt maioris adheſionis. ſꝫ pctm̃ ſpũale habet plus de auerſione: ex qua ꝑcedit rõ culpe. Scḋa rõ ſumit̃ ex parte eiꝰ in quẽ peccat̃. Nã pctm̃ carnale inq̃ꝫtũ hmõi eſt in corpus ꝓpriũ qḋ eſt minus diligendũ ẜm ordinẽ charitatis q̃ꝫ deus ꝛ primus in q̃s peccat̃ per pcã ſpũalia. Tertia ratio ſumit̃ ex parte motiui: q꞉ q̃nto eſt grauiꝰ impulſiuũ ad peccandũ: tanto hõ minus peccat. Pctã autẽ carnalia habẽt vehemẽtiꝰ impulſiuũ. i. ipam cõcupiſcẽtiã carnis nobis innatã. Ideo pctã ſpũalia inq̃ꝫtũ hmõi ſunt minoris culpe q̃ꝫ corꝑalia que ſunt gula ꝛ luxuria: que ideo dicunt̃ pctã carnalia vel corꝑalia: q꞉ magis cõſummant̃ in delectatiõe carnalis appetitꝰ. Eſt quoq̃ꝫ aduertendũ ẜꝫ Tho. in. i. ij. q. ꝛ ar. vbi ſupra in reſponſiõe ad. iij. arg. ꝙ phs dicit turpiorẽ incõtinentẽ cõcupiſcẽtie q̃ꝫ incõtinentẽ ire: q꞉ minꝰ ꝑticipat de rõne. Et ẜm hoc etiã dicit in. iij. li. Eth. ꝙ pctã intẽperãtie ſunt maxime execrabilia: q꞉ ſunt circa illas delectatiões q̃ ſunt cões nobis ꝛ brutis. Vñ q̃dãmodo ꝑ iſta pctã homo brutalis reddit̃: ꝛ inde eſt ꝙ ſicut Greg. dr: pctã carnalia ſũt minoris culpe ꝛ maioris infamie. Que verba magis explanant̃ infra vbi agit̃ de peccato luxurie. His dictis dicamꝰ aliqua de ſingulis pctis mortalibꝫ.

Peccata ſpũalia ſũt grauiora corꝑalibꝫ

Peccata carnalia ſũt maxĩe execrabilia.

De ſupbia q̃ ẜm Gregoriũ eſt regina ꝛ mater oĩm pctoꝝ.

Supbia eſt pctm̃ ſubtile.

Supbia igit̃ eſt pctm̃ ſubtiliſſimũ ꝛ difficile ad cognoſcendũ qḋ quidẽ ingredit̃ mẽtes hoĩm: quaſi imperceptibiliter. Nam qui putant ſe eſſe puriores a ſuperbia ſunt plerunq̃ꝫ magis ac magis ſua fraude decepti. Et ideo tam ſcripture ſacre q̃ꝫ doctores catholici ſuperbiam deteſtantur triplici ratione. Primo quia eſt omniũ peccatorum origo ꝛ principiũ. Secũdo q꞉ eſt peccatoꝝ omniũ grauiſſimũ. Tertio: quia eſt omniũ periculoſiſſimũ. Circa primũ nota ẜm Tho. ij. ij. q. clxij. ar. ij. ꝙ ſuperbia põt cõſiderari dupl'r. Primo modo ꝑut eſt quoddã ſpũale pctm̃: ꝛ ſic cõſiderat̃ ſupbia ẜm ꝓpriã ſpẽm quã hꝫ ex rõe ꝓprij obiecti. Eſt aũt obiectũ ſupbie inordinatꝰ appetitꝰ ꝓprie excellẽtie. q̃ q̃dẽ appetitꝰ excellẽtie ẜm Tho. vbi ſ. ar. i. ꝓuenit ex eo ꝙ aliq̃s ꝑ volũtatẽ tendit ſup id qḋ eſt. Vñ Iſiḋ. in. x. li. etymol.

Quid eſt ſupbia.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN